

การจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรสงคราม
Garbage Management of Subdistrict Administrative Organizations
in Samut Songkhram Province

ธนัญชัย แก้วพันธุ์
Thanunchai Kaewpun

ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Master of Public Administration Term Paper in Urban and Rural
Community Development and Administration
Phetchaburi Rajabhat University

2554

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อภาคินพนธ์ การจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรสงคราม
ผู้เขียน นายธนัญชัย แก้วพันธุ์
สาขาวิชา การบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท

อาจารย์ที่ปรึกษาภาคินพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(ดร.บุษราคัม ทรัพย์อุดมผล)

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุเทพ ลิ้มอรุณ)

.....กรรมการ
(ดร.บุษราคัม ทรัพย์อุดมผล)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(รองศาสตราจารย์มยุรี วัดแก้ว)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อนุมัติให้นับภาคินพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาโรช เผือกบัวขาว)
บัณฑิตศึกษา
ศูนย์จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัต กลิ่นงาม)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อภาคินพนธ์ การจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม ผู้เขียน
นายธนัญชัย แก้วพันธุ์ สาขาวิชา การบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท พ.ศ. 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม 2) ศึกษาระดับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม 3) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรสงคราม และ 4) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยสนับสนุนกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม ทั้ง 30 แห่ง รวม 297 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าไคว์สแคว์

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม อยู่ในระดับมาก โดยการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ ☐ ประโยชน์เป ☐ นวัตกรรมที่สามารถประหยัดทรัพยากรธรรมชาติ และช ☐ วยลดงบประมาณในการจัดการขยะมูลฝอยได้ และการคัดแยกขยะมูลฝอยจากแหล่ง ☐ กำเนิดหรือที่อยู่อาศัยก่อนที่จะนำไปทิ้งช ☐ วยลดปริมาณขยะมูลฝอยประหยัดงบประมาณและทรัพยากร และได้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

2. การจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการเก็บรวบรวม ด้านการกำจัด และด้านการขนส่ง นอกจากนี้ยังพบว่า ภาชนะที่รวบรวมขยะมูลฝอยต้องมีฝาปิดมิดชิดป้องกันกลิ่นและน้ำขยะไหลออกมาได้ และการให้ประชาชนลดปริมาณการผลิตขยะมูลฝอยเป็นวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่ดีที่สุด

3. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงาน ในองค์กรและระยะเวลาปฏิบัติงานในองค์กร มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ปัจจัยส่วนสนับสนุนซึ่งได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานการจัดการขยะมูลฝอยมีความสัมพันธ์ต่อการจัดการขยะมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Term Paper Title : Garbage Management of Subdistrict Administrative Organizations in Samut Songkhram Province **Author :** Mr.Thanunchai Kaewpun **Major :** Urban and Rural Community Development and Administration **Year :** 2011

Abstract

The purposes of this study were to : 1) determine level of knowledge on garbage management of subdistrict administrative organizations in Samut Songkhram Province 2) determine level of garbage management undertaken by the subdistrict administrative organizations 3) examine relationship between personal factors with garbage management of the organizations and 4) examine the relationship between supportive factors with garbage management of the organizations. The samples were 297 personnel randomly drawn from all 30 subdistrict administrative organizations in the province. A questionnaire was used for data collection. The data were analyzed with statistical methods for percentage, mean, standard deviation, and Chi-square.

The research results were as follows :

1. The subdistrict administrative organizations in Samut Songkhram Province had knowledge on garbage management at a high level. They were acknowledged to realize that little recycle helps save natural resources and reduce budget in litter dumping management, as well as sorting out litter from its origins or households before dumping results in reducing quantity of garbage, budget and resource, and gain economical advantage.
2. The subdistrict administrative organizations in Samut Songkhram Province undertook the garbage management at a high level; ranging from the higher mean score as the aspect of garbage collecting, garbage dumping, and garbage transporting respectively. It also revealed that the litter bins must be lidded to prevent bad smell and unwanted liquid drainage, as well as educating people to reduce litter is the best way of garbage management for the community.
3. Personal factors of gender, age, educational level, monthly income, position at work in the organizations, and length of working in the organizations were related to garbage management of the subdistrict administrative organizations significantly at 0.05 level.
4. Supportive factors of knowledge on garbage management and promotion and supports for garbage management operation were related to the garbage management of the organizations significantly at 0.05 level.

กิตติกรรมประกาศ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ดร.นุชราคม ทรัพย์อุดมผล อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ รองศาสตราจารย์สุเทพ ลิ้มอรุณ ประธานกรรมการสอบ และรองศาสตราจารย์มยุรี วัฒแก้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคอยแนะนำ แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการจัดทำภาคนิพนธ์ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ รวมถึงคณาจารย์ทุกท่านที่ประสาทวิชาให้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรวิทย์ จินดาพล ที่ได้กรุณาให้ความรู้ในการศึกษาภาคทฤษฎีและให้คำแนะนำในการจัดทำภาคนิพนธ์

ขอขอบพระคุณ นายสุคนธ์ศักดิ์ สิงโตเกษม ท้องถิ่นอำเภอเมืองสมุทรสงคราม นายกิตติพงษ์ ทองเหลือ สาธารณสุขอำเภออัมพวา และนายชัชชัย ฉันทรัตนโชค เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน สถานีอนามัยบ้านปรก ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญอนุเคราะห์ตรวจสอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณองค์การบริหารส่วนตำบลแหลมใหญ่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ได้สนับสนุนให้ทุนการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถพนักงานส่วนตำบล ในการศึกษาระดับบัณฑิตปริญญาโท นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณคณะผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบลและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสงครามทุกท่าน ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับจัดทำภาคนิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายที่สุดนี้ ความมีคุณค่า ประโยชน์ และความดีของภาคนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบแด่บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนและช่วยเหลือผู้เขียนตลอดมา

ธัญชัย แก้วพันธุ์

มกราคม 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพประกอบ.....	(10)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ.....	20
แนวคิดเกี่ยวกับความรู้.....	25
ข้อมูลพื้นฐานองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
สรุปเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือในการวิจัย.....	47
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51

การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4 ผลการวิจัย.....	52
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล.....	53
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย.....	55
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุน การปฏิบัติงานการจัดการขยะมูลฝอย.....	57
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วน ตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม.....	58
ตอนที่ 5 การทดสอบสมมติฐาน.....	62
5 สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	70
การอภิปรายผล.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	75
บรรณานุกรม.....	77
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก หนังสือเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	82
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	86
ประวัติผู้เขียน.....	94

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม.....	28
2.2 ข้อมูลปริมาณขยะมูลฝอยที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บต่อเดือน.....	30
3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	47
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล.....	53
4.2 จำนวนและร้อยละของระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรสงคราม.....	55
4.3 จำนวนและร้อยละของความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย.....	55
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดสมุทรสงคราม.....	57
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการขยะมูลฝอยการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม.....	58
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อระดับการจัดการขยะมูลฝอยด้านเก็บรวบรวม.....	59
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อระดับการจัดการขยะมูลฝอยด้านการขนส่ง.....	60
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นต่อระดับการจัดการขยะมูลฝอยด้านการกำจัด.....	61
4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม.....	62
4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการจัดการขยะมูลฝอยการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม.....	62
4.11 ผลการทดสอบค่าไคว์สแคว์ ของปัจจัยส่วนบุคคลกับการจัดการขยะมูลฝอยการจัดการขยะมูลฝอย.....	63
4.12 ผลการทดสอบค่าไคว์สแคว์ ของเพศกับการจัดการขยะมูลฝอยการจัดการขยะมูลฝอย....	65
4.13 ผลการทดสอบค่าไคว์สแคว์ ของอายุกับการจัดการขยะมูลฝอยการจัดการขยะมูลฝอย....	65
4.14 ผลการทดสอบค่าไคว์สแคว์ ของระดับการศึกษากับการจัดการขยะมูลฝอยการจัดการขยะมูลฝอย.....	66

4.15	ผลการทดสอบค่าไคว์สแคว์ ของรายได้ต่อเนื่องกับการจัดการขยะมูลฝอยการจัดการ ขยะมูลฝอย	66
4.16	ผลการทดสอบค่าไคว์สแคว์ ของตำแหน่งในองค์กรกับการจัดการขยะมูลฝอยการจัดการ ขยะมูลฝอย	67
4.17	ผลการทดสอบค่าไคว์สแคว์ ของระยะเวลาการปฏิบัติงานในองค์กรกับการจัดการขยะมูลฝอย..	67
4.18	ผลการทดสอบค่าไคว์สแคว์ ปัจจัยสนับสนุนกับระดับการจัดการขยะมูลฝอย.....	68
4.19	ผลการทดสอบค่าไคว์สแคว์ ของความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย.....	69
4.20	ผลการทดสอบค่าไคว์สแคว์ การส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานการจัดการขยะมูลฝอย กับการจัดการขยะมูลฝอย.....	69

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่		หน้า
1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2.1	โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล.....	32
2.2	โครงสร้างการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	34